

## เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรม ธรรมะเป็นสัจธรรมที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูด  
คุ้ยค้นคว้าขึ้นมาในหัวใจของท่าน ข้าพญามาร ข้าพญามาร เวลามารมันตายไปในหัวใจของ  
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ทนทรมานอยู่ ๖ ปีนะ ผีก็หัดปฏิบัติขึ้นมาเพื่อจะพ้นจากทุกข์ๆ เวลาพ้นจากทุกข์ขึ้นมา  
เสวยวิมุตติสุขๆ ใจ วิมุตติสุขนั้นมันเป็นสัจจะเป็นความจริงในหัวใจขององค์สมเด็จพระ  
สัมมาสัมพุทธเจ้า

แต่พวกเรา เราคิดได้ เราพลิกแพลงได้ เราก็เป็นความพอใจของเรา

เวลาคนเกิด เห็นใหม่ มีกายกับใจๆ ใจ

ใจเป็นนาย กายเป็นบ่าว

กายเป็นบ่าว เจ็บไข้ได้ป่วยไปหาหมอ เวลาผิดปกติ เราก็ไปหาหมอเหมือนกัน หาหมอ  
จิตแพทย์ใจ แต่ถ้าไปวัดไปวา ไปฟังธรรมๆ ฟังธรรมขึ้นมาเพื่ออบรมบ่มเพาะให้หัวใจ ให้เจ้านาย  
ที่ดีงาม

เจ้านายที่มันกดขี่ข่มเหง มันทำทารุณกับร่างกายนี้ใจ เวลามันทะเลาะเบาะแว้งกัน มัน  
พลัดพรากจากกันไป ร่างกายเข้าไปอยู่ในใจ จิตใจนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

ถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา ให้กายกับหัวใจมันรักกัน มันผูกพันกัน มันเอื้อ  
เอ็นดูต่อกัน ถ้าเอื้อเอ็นดูต่อกัน เขาถนอมรักษาของเขา เวลาถนอมรักษาของเขา เวลาไปเผชิญ  
กับกิเลสตัณหาความทะยานอยาก เห็นใหม่

หลวงตาท่านมหาบัวท่านสู้กับเวทนาไง นั่งพิจารณาทั้งวันทั้งคืน นั่งพิจารณาทั้งวันทั้งคืน

ความผูกพัน เวลามันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาแล้ว เวลามันทำลายพญามาร ทำลายความไม่รู้ ทำลายอวิชชา ทำลายเจ้านายที่มันกดขี่ข่มเหงบีบคั้นร่างกายนี้ ถนอมรักษาไว้ขนาดไหน มันก็เป็นสัจจะเป็นความจริงอย่างนั้น

แต่ถ้ามันเป็นการใช้ภาวนามยปัญญา ปัญญาพิจารณาของมันไป มันพิจารณาไป มันพิจารณาเพื่อสำรวจ เพื่อคายกิเลส ไม่ใช่พิจารณาภาวนาว่ามันเป็นเพชรเป็นพลอยขึ้นมา มันไม่เป็นเพชรเป็นพลอยขึ้นมาแน่นอน แต่การพิจารณา พิจารณาเพื่อถอดเพื่อถอน

ถอดถอนอะไร

ถอดถอนความเข้าใจผิดใจ แล้วความเข้าใจผิด เราก็อ้อ! มันเข้าใจผิด ก็ให้มันเข้าใจถูก ก็จบใจ แล้วมันจบใหม่

ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าภาคปริยัติ รู้หมดนะ นี่เข้าใจถูก แล้วมันถูกใหม่ มันถูกอยู่ภายนอกใจ มันไม่เป็นจริงกับตัวของ อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตนใจ

ถ้าตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนมันถอดมันถอนแล้ว มันไม่มีใครต้องมาชี้บงการ ไม่มีใครมาครอบงำ ไม่มีใครมาชักมาจูง มันเป็นอิสระของมันใจ

แล้วเป็นอิสระอย่างไร

ที่มันมีการผิดพลาดกันอยู่นี้ เพราะทำความสงบของใจนี้แหละ ทำสมาธิสมาธิๆ ใจ

ดูทางวิชาการ สมาธิแก้กิเลสไม่ได้ สมาธิแก้กิเลสไม่ได้

ก็เอ็งทำสมาธิไม่เป็นไง มันถึงไม่เกิดภาวนามยปัญญา เพราะเอ็งทำสมาธิไม่เป็นไง สมาธิๆ ก็นั่งหลับใจ ว่างๆ ว่างๆ

ว่างๆ ใครเป็นคนบงการ ใครเป็นคนชี้ให้

ว่างๆ มันก็สบายใจนะ เวลาอารมณ์ดีๆ โอ้โฮ! มีความสุขใจ มีความสบายใจ แล้วมันแก้กิเลสหรือยังนะ

โอ้เนี่ยว่างๆ ว่างๆ มันก็พอใจมันไง เวลามันจะเกิดภาวะมยปัญญา มันเกิดขึ้นมาได้อย่างไร เพราะอะไร เพราะจิตมันไม่มีกำลัง จิตมันไม่คงที่ของมัน

ถ้าจิตมันคงที่ของมันนะ ไม่มีเวทนาอีกแล้ว ทำสมาธิสมาธิได้ โอ้โฮ! มีความสุข มีความว่าง อ้อ! นิพพานเป็นอย่างนี้เอง

ไม่เห็นมีอะไร แล้วเข้าใจผิดใจ ธรรมะมีอยู่โดยดั่งเดิม เจอธรรมะแล้ว

ฟังแล้วเศร้า

ข้อเท็จจริงมันเป็นอย่างนี้ไง เวลามันบวักบั่นๆ บวักบั่นมาเพื่อความสงบสุข บวักบั่นมานี้มันเป็นปัญญาอบรมสมาธิ สมาธิแก้กิเลสไม่ได้ไง แล้วมันก็แก้ไม่ได้ด้วย แก้ไม่ได้เพราะอะไร เพราะไม่รู้ ไม่เห็น ไม่เป็น พอไม่รู้ ไม่เห็น ไม่เป็น มันก็เข้าใจว่าธรรมะมีอยู่โดยดั่งเดิม เพราะนี่เป็นธรรมแล้วไง

สมาธิแก้กิเลสไม่ได้ แล้วมันติดสมาธิด้วย แล้วถ้ามันติดสมาธิ มันเข้าใจผิดอีกด้วย

ถ้ามันมีครูบาอาจารย์ที่ติงาม เห็นไหม กายกับใจๆ ไม่ให้มันกดขี่ข่มเหงกัน กายกับใจๆ ไม่ให้มันทะเลาะเบาะแว้งกัน

ทะเลาะเบาะแว้งกันนะ ร่างกายอยู่ในโลง หัวใจมันไปนุ่นนะ นรกอะไรที่ไหนก็ไม่รู้ เพราะมันทะเลาะเบาะแว้ง มันทำลายกันไง

แต่ถ้ามันเป็นบุญกุศล ร่างกายก็อยู่ในโลง จิตใจก็ขึ้นเป็นเทวดา อินทร์ พรหมนุ่นไง แล้วมันจบไหม มันไม่จบหรอก พราหมณ์ มันเป็นอาตมัน อัดตะ การเกิดแล้วเกิดเล่า แต่ถ้าเป็นพระพุทธานุสาสนาไม่ใช่ พระพุทธานุสาสนาไม่ได้สอนอย่างนั้น

พระพุทธานุสาสนาสอนนะ พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน

แล้วรู้จริงหรือเปล่า

สมาธินะ มันจะมีสติสัมปชัญญะของมัน ถ้าไม่รู้ไม่พาดพิงอารมณ์ใดๆ ทั้งสิ้น

ฟังสิ

ถ้าไม่รู้ ถ้าไม่รู้ไม่พาดพิงอารมณ์ใดๆ ทั้งสิ้น

การพาดพิงอารมณ์ใดๆ มันสวดยอารมณ์ไง ว่างๆ ว่างๆ มันสวดยแล้ว เพราะอะไร เพราะ  
ถ้าไม่รู้ไม่ใช่เป็นถ้ารู้ชัดเจนนของมัน เพราะอะไร เพราะมันขาดสติ มันส่งออก มันสวดยแล้ว มันไม่  
รู้สึกตัว

สมาธิแก้กิเลสไม่ได้ แต่ที่มันไม่มีสมาธิ คือ สมาธิ ปัญญา สิ่งที่เกิดขึ้นมันเป็นจินตนาการ  
ทั้งนั้น มันเป็นเรื่องที่ไร้สาระในพระพุทธศาสนา เพราะนี่เป็นตัวติด ติดให้รู้ให้เห็น ติดให้ยึดมันถือ  
มัน ติดให้เป็นไป ติดใจ ติดโดยว่ามันว่างไง ติดโดยว่ามันไม่มีใจ ติดแล้วที่ว่าธรรมะมีอยู่โดย  
ดั้งเดิมไง

ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ นิโรธ ขณะดับทุกข์ มันดับอย่างไร มันมีเหตุมีผลของมัน  
ถ้าไม่มีเหตุของมัน มันไม่มีที่มาที่ไป

นี่ไง ใจเป็นนาย กายเป็นบ่าว

ไฉ่บ่าวแบกหามภาระไว้เพราะยังมีชีวิตนี้ไง คนยังมีชีวิตอยู่ มีหัวใจไข่ไหม ใจเป็นนาย  
กายเป็นบ่าว ไฉ่บาวมันก็แบกรับไว้เพราะยังไม่ตาย ไฉ่นายที่ไปวัดไปวา ไปฟังธรรมเพื่อขัดสี  
ฉวีวรรณไง ทำจิตใจของคนให้ดีขึ้น

เริ่มต้น ความกตัญญูกตเวทเป็นเครื่องหมายของคนดี แล้วกตัญญูกตเวทกับใคร พุทธะ  
ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เอ็งกตัญญูกับหัวใจเอ็งหรือไม่ ถ้าเอ็งกตัญญูกับหัวใจของเอ็งนะ เอ็งไม่ต้อง  
ให้พญามารมันข่มขี่ข่มเหงอย่างนี้

พญามารมันข่มขี่ข่มเหงอย่างนี้ มันข่มขี่ข่มเหงไปด้วยความไม่รู้ ไม่รู้ จินตนาการไปไง  
มันก็เลยเตลิดเปิดเปิงไปหมดไง แล้วเตลิดเปิดเปิงโดยบังเอิญไง อ่างธรรมะ มันเป็นธรรมทั้งนั้น  
นะ

ไอ้โฮ! ถ้าเป็นธรรมนะ สาธุ

หลวงตาพระมหาบัวท่านลั่นกิเลสไป กราบแล้วกราบเล่า กราบใครนะ

ความรู้อันตรธานที่มันละเอียดลึกซึ้งเข้ามาใน

ไอ้เนี่ย ไอ้โฮ! แยกไว้ได้เปล่าเลยนะ ปัญญาเยอะ ปัญญามาก พอนิ่งแล้วจดเลยนะ กลัวจะไปอธิบายเขาไม่ถูกใน แยกหามไว้

ต้องแยกหามไว้ อย่างนั้นหรือ อย่างนั้นหรือเป็นปัญญา

ปัญญาเป็นความจริง มันละ มันทั้งหมดนะ

นี่ไง พระอรหันต์ลึ้มในอะไร

ลึ้มในสมมุติบัญญัติ พระอรหันต์ สมมุติบัญญัติลึ้มได้เพราะอะไร เพราะชื่อเปลี่ยนในสมมุติ สมมุติว่าอย่างนั้นๆ ชื่อมันเปลี่ยนมันแปลงได้ตลอดนะ

พระอรหันต์ไม่ลึ้มในอะไร

อริยสัจ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ แล้วมันข้อเท็จจริง วิหารธรรม มันสัจจะความจริง อันนั้น ไม่ต้องมีปัญญา ไม่ต้องมีอะไรมาเป็นภาระทั้งสิ้น

ไอ้ปัญญาๆ มันเป็นภาระทั้งสิ้น เพราะอะไร

ศีล สมาธิ ปัญญา เวลาภาวนามยปัญญา มันเกิดธรรมจักร จักร มรรคสามัคคี สมุจเฉท เวลามันสิ้นไป แล้วมันเหลืออะไร รู้อะไร เห็นอะไร อะไรอยู่ อะไรไป เหลืออะไร

เหลือสิ่งที่เป็นจริงในพระพุทธศาสนา

ถ้าพระพุทธศาสนา เห็นไหม สิ่งที่ว่า ใจเป็นนาย กายเป็นบ่าว จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เกิดในไข่ ในครรภ์ ในน้ำคร่ำ ในโอปปาติกะ

กำเนิดโดยน้ำคร่ำ จุลินทรีย์นั่นแหละ มหัศจรรย์ มันไม่เห็นด้วยตา ไม่เห็น ต้องใช้กล้อง สิ่งที่ใช้กล้อง มันรู้ได้เพราะมันมีของมันใน

แล้วใจมีหรือเปล่า ความจริงมันมีหรือเปล่า

ถ้ามันมีขึ้นมา สิ่งที่เราไปวัดไปวา อบรมบ่มเพาะ อบรมบ่มเพาะขึ้นมา เริ่มต้นเข้ามา ทำความสงบของใจเข้ามาให้ได้ก่อน ถ้าใจสงบระงับแล้ว ถ้ามันเป็นสมาธินะ พอเป็นสัมมาสมาธิ หากิเลสไม่เจออหอก แล้วไม่รู้จักด้วย เพราะไม่เห็นตัวตนตามความเป็นจริงใจ เพราะอะไร เพราะพญามาร มันปิดมันพลีว มันพลิกมันแพลงใจ

อ้าว! มึงเห็น เห็นที่กูทำให้เห็น เห็นที่ทำให้เอ็งออกนอกกลุ่มนอกทางนั้นนะ เห็นให้เอ็งเห็นอย่างนั้นนะ แต่กูหลบอยู่ข้างหลัง แล้วหลอกอยู่อย่างนั้นนะ แล้วก็ทำอยู่อย่างนั้นนะ แล้วถ้าไม่มีครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงๆ มันเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมาได้อย่างไร

นิรโรคธรรม ๕ ความล่งเลสงสัย มันมีความสงสัย มีความสันทะห์ มันมีความไม่เข้าใจ มันมีเยอะแยะไปหมดเลย

แต่ถ้าเป็นความจริงนะ ความจริงมันไม่มีสิ่งใดที่จะมาขัดมาแย้ง มาคัดค้านกัน ธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีขัดและไม่มีแย้ง มีแต่หยาบ กลาง ละเอียด ละเอียดสุด

หยาบๆ ใจ หลวงตาพระมหาบัวขึ้นไปหาหลวงปู่แหวน เริ่มต้นเข้าประตูให้ถูก เข้าทางให้ได้ ถ้าถูกอันแรก ๒ ๓ ๔ มาเลย ถ้าเข้าทางไม่ถูก เห็นใหม่ ที่เราเป็นกันอยู่อย่างนี้เพราะหาซอเข้าบ้านตัวเองไม่เจอ หาประตูบ้านไม่ได้ เข้าตามตรอก ออกตามประตูไม่เป็น แล้วมันไม่มีที่มาที่ไปทั้งสิ้น แต่จินตนาการได้ทั้งนั้นนะ

ไ้เรื่องจินตนาการ แล้วมันก็เป็นธรรมะจินตนาการไง แล้วถ้าจินตนาการเป็นตรรกะอีกเรื่องหนึ่งเลย หยาบกว่า จินตนาการไปเพริศแพรว เพราะจินตนาการได้คนเดียวไง ตรรกะยังต้องมีคนยอมรับนะว่าตรรกะเอ็งถูก ตรรกะเอ็งผิดนะ ตรรกะเอ็งนอกกลุ่มนอกทาง ตรรกะเอ็งขาดตกบกพร่อง ถ้าเป็นจินตนาการ เราคนเดียวได้ทั้งสิ้น แต่เป็นธรรมหรือไม่ละ

เวลาเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาะ มันเป็นจริงในหัวใจของตน

นี่ใจ เป็นนาย กายเป็นบ่าว

กายเป็นบ่าว บ่าวเราก็ดูแลรักษา เพราะเราเกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา เกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์นะ สิ่งที่ดีดูแลรักษาร่างกายให้สุขภาพกาย สุขภาพจิต สุขภาพกายแข็งแรง ทำอะไรก็ได้ ยิ่งสุขภาพจิตที่ดีนะ โอ้โฮ! มันกตัญญูกตเวที มันทำคุณงามความดี

แล้วทำคุณงามความดีให้ใคร

ถ้าร่างกายมันก็ได้แค่อาหาร ถ้าหัวใจ บุญและบาป ทำคุณงามความดี ทำคุณงามความดีฝังลงที่หัวใจทั้งสิ้น พันธุกรรมของจิตๆ ถ้าทำจนเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาจะ ทำความชั่วไม่ได้

คนสวดมนต์ๆ ทุกวัน ขาดวันสวดมนต์ไปมันแปลกเลยนะ คนออกกำลังกาย ออกกำลังกายทุกวัน มันออกกำลังกายแล้วร่างกายมันแข็งแรง

จิตถ้ามันดีงามขึ้นมา ถ้ามันผิดพลาดไป มันบิดเบี้ยวเลยนะ มันสะกิดใจเลย มันไปไม่ได้ มันสะเทือนใจ

แต่ถ้ามันเคยชินกับมันนะ โอ้โฮ! มันไหลไปเลย ห้ามอย่างไรก็ไม่อยู่

แต่ถ้ามันห้าม ห้ามด้วยอะไร

สติ ยับยั้งแล้วทบทวน

กิเลสนี้ร้ายนัก กิเลสในหัวใจคนมันครอบครองมาไม่มีต้นไม่มีปลาย แล้วมาพึงธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา แล้วก็ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา มันจะเป็นจริงเป็นจังขนาดนั้นจริงๆ หรือ

ถ้าจริงๆ ถ้าครูบาอาจารย์ที่ติงามท่านคุ้มครองดูแลเรา แล้วให้ตรวจสอบ ทำซ้ำ ทำซ้ำ ทำซ้ำ ให้มันเป็นจริงขึ้นมา ถ้าเป็นจริงขึ้นมาจะ อ้อ!

ถ้ามันพลาดไปนะ มันออกนอกกลุ่มนอกทาง จรดไปอวกาศ เขาไม่ให้คนจับเลยนะ ไม่ให้คนแตะเลย เขาตั้งโปรแกรมไว้หมดนะ มันเร็ว แพล็บๆ แล้วความคิดมันขนาดไหน แล้วมันจะพลิกแพลงขึ้นมาขนาดไหน แล้วเราจะเป็นนักปราชญ์ราชบัณฑิตหรือ เราจะมีปัญญามากน้อยขนาดไหน

ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมา ขำนาญในวสี คือมันต้องทำได้ คนทำเป็นต้องทำได้ แล้วพิสูจน์ได้

แต่ถ้ามันเป็นหนเดียวแล้วทำอีกไม่ได้เลย นั่นนะล้มหล่น นั่นนะฟลุค เป็นบุญและบาป ไม่ใช่มรรค

มรรคมันต้องตรวจสอบได้ มันต้องทำได้

โรงงาน ถ้าสินค้าเราผิดพลาด เขาย้อนกลับโรงงานเลย มันผิดขั้นตอนไหน ขั้นตอนไหน ทำให้สินค้านี้เสียหาย

นี่ไง การปฏิบัติตรงไหนที่มันทำให้ผิดพลาด ถ้ามันถูกต้อง มันต้องถูกต้องตลอด แล้วถูกต้อง ตรวจสอบได้ พิจารณาได้ ทำซ้ำได้ แล้วเป็นจริงได้

ถ้าเป็นข้อเท็จจริงในพระพุทธศาสนา

อตตตา หิ อตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเลย อานนท์ เราเอาของเราไปเท่านั้น พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะก็ของท่านทั้งนั้น ปัจจุบันตั้ง สันติปฏิรูปโก เฉพาะตนเท่านั้น จิตแก้จิต จิตดวงนั้นมหัศจรรย์

พระพุทธศาสนามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เท่านั้น ไม่เชื่อสิ่งใดเลย แล้วฝึกหัด ปฏิบัติขึ้นมา ถ้าเป็นข้อเท็จจริงในหัวใจของตน เห็นไหม พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน พุทธะนั้น มหัศจรรย์ เอวัง